

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Historia Scholastica Magistri Petri comestoris sacre
scripture seriem breuem nimis [et] obscuram elucidans**

Petrus <Comestor>

Argentine, 1503

VD16 P 1829

De amon [et] iosia. ca. xxxiiij.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30892

Regum Quarti

appellavit. Hic primus cogitavit militibus de-
dit. Imperiale largitione in sui primotoe Ja-
nuarii et februarii anno addidit, fundamē-
ta capitoli fecit. Sibylla erythrea claruit.

De manasse et morte esate.

Capitulum XXXII.

Ost ezechiam re-

Pognavit manasses filius eius pro-
co. xij. annorum erat cum regnare ce-
pisset. et lvi. annis regnavit in hierlm: et fecit
malum coram dno. Edificavit ei excelsa que dissi-
pauerat pater eius: et erexit aras baal et lucos et
extruxit altaria militie celi in duobus atrijs te-
pli: et posuit idola luci in templo dñi. et tradu-
xit quedam filium suum p igne tophet. ariolos. au-
gures. phitones. et aurospices multiplicavit.
et errare fecit iuda in vijs getim. Quis argue-
ret eum ppe missi a dno nemini eorum parcebat
sed placeas hierlm pphetaz sanguine purpu-
rauit. Insuper aliorum sanguine innoxius fudit
multum nimis donec impleret hierlm vsqz
ad os Esate qz auu matrem suam hebreosyl
affine suuz eiecit extra hierlm circa piscinam
siloe terra lignea p mediu secari fecit. Qui du-
m in principio secandis angustiaret. petijt sibi da-
ri aquam vt biberet. et cum nollet ei dare: dñs
de sublimi misit aquam in os suum et exspiravit.
nec tñ carnifices desisterit a secandis Et ob hac
aqz missione pfirmatu e nome siloe: qd inter-
pretatur missus. nec sepeliet eum in sepulcro p-
phetaz. sed sub quercu rogel iuxta transitum
aquaz: que fecerat ezechias in memoria mi-
raculi qd fecerat dñs in aquis illis ad pces
esate. Tradit em epiphanius qd du sennacher-
rib rediret ab egypto pmissit exercitum ad obsi-
dendam hierlm: q castrametatus est circa pisci-
nam siloe vt aqs eius vterent. Eratqz piscina
qm comunis. nam et ciues ad ea descendere po-
terat et hostes. Oriens aut esatas obtinuit a
dno: vt cum egrediebant ciues erant tibi aque si-
cut puer. Cum ho accedebat hostes siccabant
aque prostratis: ita vt mirarent assyrii vñ cent
aque in vrbe. Porro in inge memoria huius
facti: adhuc aque siloe no ingiter: s; incertis
hominibus ebullit. Quis in propria psona acces-
sisset sennacherib: facta e strages supradicta
in exercitu ipsius. In tante rei memoria plus
glorose ppham sepelivit i loco pdicto: vt etia
oratio eius post mortem indefineter huius
aque beneficio potirent. Alii libri habent

in hoc loco oratione manasse que ponit in fine
secundi paralyomenon. ideo non habet neces-
se hic ponit: cum etiam plura exemplaria ea in
hoc loco non contineant.

De morte manasse.

Capitulum XXXIII.

Misit ergo do-

Misit ergo dominus aduersus manassen regem ba-
byloniorum que depopulatus est iuda:
et manassen dolo captum traxit in babylonem et
pluribus afflictis tormentis. Et intelligens ma-
nassen hanc esse manum domini legit penitentiam. et in-
te ore oravit ad dominum. et misertus dominus reduxit eum
in regnum suum. Qui cum venisset hierosolimam
deleuit idola. lucos et aras que fecerat: ita vt in
memoria horum nil superesset. Et restituit cultum
domini sicut prius: et populum idipsum docuit. et sic a
priori pueritate mutatus est vt non sine gra-
tuli admiratione vitam ageret beatam. Viros quoque
ciuitatis et turres et antemuralia multa mu-
nitione firmavit. Et mortuus est manasses: et
sepultus in horto domus sue: in horto azar. et re-
gnauit amon filius suus pro eo.

Incidentia.

In diebus manasse sibylla erophila clausa
in iano: vñ et samia dicta est. Partheni-
rentum prodiderit. Blarcus de choo insula p-
ferri glutinum intra se excogitavit. Tertius ro-
manorum rex Tullius hostilius. Hic primus res
gum romanorum purpura et fascibus usus est. Qui
post longam pacem bella reparauit. Albanos.
vegetes. fidenates vicit: adiecto more cello
ampliauit urbem. Tandem cum domo sua
fulmine conflagratur.

De amon et iofia.

Capitulum XXXIII.

Oro. xxii. anno

Prius erat amon cum regnare cepisset:
et duobus tantum annis reguit in hier-
salem. Tunc. lxx. dicunt. xij. Qui fecit malum coram
dno sicut pater suus in iuuetute sua fecerat. et tes-
tenderat ei insidias serui sui. et interfecerunt
eum in domo sua. Populus aut percussit eos que in-
terfecerunt regem et sepeliet eum cum patre suo et statu-
erunt sibi regem iofiam filium eius pro eo. Octo annorum
erat iofias cum regere cepisset. et xxxj. annos reg-
uit i hierlm et ambulauit per omnes vias dauid patris
sui. Non declinauit ad dextram neque ad sinistram
Qui in quarto regni sui anno erat ei. xij. etatis: vt
dicit iosephus pietate et iusticia mirabile i se iam

demonstrabat. Nam
 pplm laz reuocabat
 ab idolatria Et opa
 praua velut sentor es
 medebat Porro an
 no regni sui octauo
 oem ciuitate et puti
 cia a cultu idoloru
 purgauit et nullum
 vestigiū idolatrie su
 perisset Scrutabat
 etiā domos neqd late
 ter remaneret suspec
 ctū, et i vnaq; ca iusticia
 coluit tāq; aie sue,
 medicina, Visiq; in
 totā puincia vt defer
 ret ad reparatōe tēplū
 munera p sua volū
 tate vnūsq; et pposuit
 huic operi helchia
 sacerdotē magnū: et
 amasiam q̄ erat supra
 citate, et sapham scri
 bam, et facta est repara
 tio templi fideliter et
 indilate.

De hieremia, Caplin. XXXV.

Anno. xiii. regni

iosie exorsus est pphetare hie
 rēmas fili helchie de sacerdotib
 anathot, in terra bentami tercio ab vrbe mi
 liario, et pphetauit vsq; ad euerstōis vrbis
 el. anis: et vno āno: pter illō ips q̄ i egypto p
 phtauit i thānis, et cū puer eēt dixit ei dñs,
 Prophtē in gentib; dedi te Qui cū dixisset
 A. a. a. dñe de nescio loq; qz puer ego sum,
 misit dñs manū suā et tetigit os ei et ait, Ec
 ce dedi vba mea i ore tuo Et tūc licz eēt ado
 lescens cepit pphetare et pdicare, mane p sur
 gēs et frēq; stās i porta dom dñi et i atrijs
 tēpli, et oñdit ei dñs signa euerstōis hierlm
 quā pdicabat Primo signo siguit ei auctore
 ill' euerstōis deū, Oñdit em ei q̄si furē vigi
 lantē cū p̄ga vt dānificaret dormitēs, Sic
 em dñs iam sigillabat ad pcutiēdū pplm su
 um, Scdo p̄o sig oñdit ei dñs q̄ mīstro ad
 p̄ vtret p ollā succēfaz a facie aqlonis et ait,
 Ab aqlone pandet oē malū sup oēs habita
 tores h' terre, La chaldeis q̄ iuxta sitū hieru
 sale ab aqlone venerūt, Has duas visioēs
 vidit sub iosia, De tertia incertū ē, Verū
 putat q̄ sub alijs regib; vidit eā sicut cetera
 q̄ sequunt, In tertia em visioē oñdit ei dñs
 causam euerstōis, nec fuit hec visio imagina
 ria s; corpalls, Preceptū em dñs vt tolleret
 lūbare suū, et abicōderet illud sup eufraten,
 Et post multos dies ex mandato dñi reuer

tes stuenit illō putrefactū et nullū vsu aptū
 et ait ei dñs Sicut adheret lūbare ad lūbos
 viti: sic agglutinaui mibi domū israel et do
 mū iuda, sed qz recesserūt a me fornicādo p
 deos alienos: q̄si putrefiēt trās eufraten ca
 ptiuat Reliq; hieremie loq; suis tractabim?
 De inuentione deuteronomij,

Caplin. XXXVI

Anno. xviii. anno

regni iosie pcepit iosias helchie vt
 residuū pecunie que oblata fuerat
 ad tēplū reparatōe cōstaret et fierēt inde va
 sa ad ministrerū dñi, Cūq; helchias oia dñi
 genter scrutaret inuenit libru moysi i tēplo,
 Forte aperuit arcāz inuenit deuteronomiū
 quē moyses reponi fecerat in ea: et misit euz
 regi p manū saphā, Qui cū legisset corā re
 ge: scidit rex vestimēta sua, Audiuit em ma
 ledictōes scriptas in trāsgressores legis et
 crebras cōminatōes dei, Qui sequerent ido
 la: eijceret eos de terra quam dederat eis, et
 cur eiecerat amorceos a facie eoz, Et mirā
 batur qd adhuc esset in terra et verebatur im
 nere captiuitatē, Tūc pcepit helchie et vrbis
 prudentib; vt p̄sulerent dñm sup se et super
 pplm suū, Qui descenderūt ad oldam p̄bet
 tissam vxorē sellum q̄ habitabat in hierlm
 in secūda, id ē secūdo ambitu muri quē fece
 rat esechias, de quo dixit sophonias, et vlti
 latus a scda pte, i. qz ps scdo muro circūda
 ta p̄ns capta est, Forte nō inuenit hiero
 miā, vel pot' nullius adhuc momenti erat,
 Et rñdit olda Hec dicit dñs Ecce adducā ma
 la q̄ scpta sunt in libro legi sup locū hunc et
 habitatores ei: q̄ iritauerūt me in ciuitate ope
 rib; manū suaz, Succēdet i dignatio mea
 et nō extinguet, Regi aut q̄ misit vos dicit,
 Hec dicit dñs, Pro eo qz audisti vba volumi
 nis et p̄teritū est cor tuū et humiliat' es: dīffe
 rent' hec mala, nec fient in diebus tuis: et collis
 gā te ad p̄ces tuos in pace, Qd nō est intelli
 gendū de pace ipsi regis, tpe em occisus est a
 pharaōe, sed de pace ppli, i. p̄nsq; inferret po
 pulo q̄ cōminat' fuerat, Vis audist' mīros
 rex in oem puincia p̄gregauit oem populū
 in hierlm, et stans sup grad' legit cunctis au
 dientib; oia vba libri, et pcutit fedus coram
 dño, et p̄puli oēs sacramēta p̄stare: vt lega
 moysaicas p oia custodirēt Et deleuit aurū
 spīces et maleficos omnes, et omnia vestigia